

מ"ת 24709/04-15 - מדינת ישראל נגד טוני חביב (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

11 מאי 2015

מ"ת 24709-04-15 מדינת ישראל נ' חביב(עציר)

24669-04-15

בפני כב' השופט יואב עטר
המבקשת

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד סויסה פנחס והמתמחה בוריס ליבוביץ

נגד
המשיב

טוני חביב (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד נתי טרבלסי

<#1#

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום האוחז שני אישומים והמייחס לו ביצוע עבירות של סחר בסמים מסוכנים, בשתי הזדמנויות שונות ונפרדות, כאשר על פי הנטען, בחודש ינואר 2015, מכר המשיב, לסוכן משטרתי סם מסוג קנביס, (חשיש) בתמורה ל 600 ₪ ובהזדמנות נוספת בחודש מרץ 2015, מכר המשיב לאותו סוכן משטרתי, סם מסוכן מסוג קנביס (חשיש) בתמורה ל 200 ₪.
2. בדיון קודם הוסכם על קיומן של ראיות לכאורה ומטבע הדברים, קמה חזקת מסוכנות סטטוטורית בעניינו של המשיב, והתבקש תסקיר מעצר.
3. עתה הוגש תסקיר מעצר מפורט אודות המשיב, אשר לאחר שסקר בהרחבה את קורותיו של המשיב ועמד על נסיבותיו, פירט גם את הניסיונות הטיפוליים שנעשו עם המשיב עד לאחרונה.
4. כעולה מהתסקיר המשיב חרף גילו הצעיר מנהל אורח חיים שולי, עבר ניסיונות טיפוליים, אשר לא צלחו (כפי שיפורט בהמשך), ושירות המבחן התרשם כי בעניינו של המשיב קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק ואף הוסיף כי הוא מעריך כי כל חלופה ביתית לא תוכל לצמצם את הסיכון המתואר.

5. למשיב עבר פלילי. המשיב נמצא אשם בשלושה הליכים שונים (שניים בבית משפט לנוער בעבירות של החזקת סכין, והחזקת כלים לסם במספר הזדמנויות, ואחד בבית המשפט המחוזי לנוער בבאר-שבע, שם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של סיוע לשוד).

6. את העבירות דנן, ביצע המשיב בעודו ממתין לגזר דינו בשלושת התיקים הנ"ל וכעולה מהתסקיר, את העבירות דנן ביצע המשיב בעודו משוחרר בערובה, לאחר ששוחרר לחלופת מעצר, בתיק בית המשפט המחוזי לנוער.

7. שירות המבחן, המליץ שתי המלצות חילופיות, כאשר המליץ לדחות את הדיון על מנת לקבל התייחסות גורמי טיפול בקהילה טיפולית ביחס לאפשרות שילוב המשיב באותה קהילה או לחלופין, ציין כי אינו ממליץ על שחרור המשיב, בערובה.

8. ביחס לעבירות בהן מואשם המשיב כבר נקבע בעבר, בשורה של החלטות כי: **"מי שיש נגדו ראיות לכאורה על החזקת סם שלא לצריכה עצמית, או על סחר בסם, צפוי למעצר עד תום ההליכים. רק נסיבות מיוחדות יכולות להצדיק, במקרים כאלה, שחרור מן המעצר"** [בש"פ 4305/09 גאנם חרבאי נ' מדינת ישראל, (טרם פורסם 25/5/09)].

ור' גם:

"הכלל הנוהג בעבירה של סחר בסמים הוא כי ככלל חלופת מעצר אינה מספקת להפגת המסוכנות הנשקפת ממי שנאשם בעבירה זו. בבסיס תפיסה זו מצויה פגיעתם הרעה של הסמים בחברה, בבחינת חולי המאכל את יסודותיה, העובדה שמאבק יעיל בסמים מחייב את גדיעת שרשרת הפצת הסם ובעיקר העובדה שהסחר בסמים יכול להתבצע גם כאשר הנאשם מצוי בחלופת מעצר, וגם כאשר חופש התנועה שלו הוגבל... שחרור לחלופת מעצר ייתכן אפוא במקרים אלה רק בהתקיים נסיבות חריגות ויוצאות דופן" [בש"פ 8800/10 עלי אלטלאקה נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 14.12.10)]. פסקה 8 להחלטת כב' השופטת ארבל.

ור' גם:

"בית משפט זה חזר ופסק בשורה ארוכה של החלטות, כי עיסוק ביבוא סמים, כמו גם סחר או החזקה שלא לצריכה עצמית, הן עבירות המורכבות מפעילות של חוליות שונות בשרשרת... בעבריינות הסמים נשקפת מסוכנות מכל אחת מאותן חוליות, ולכן במאבק הבלתי פוסק בעבריינות זו יש להפסיק את הפעילות בכל אחת מאותן חוליות בשרשרת יבוא הסם או הפצתו" [בש"פ 7083/08 מדינת ישראל נ' אלימלך (14.8.08) פסקה 4].

ור' גם:

"נקודת המוצא לדיון היא כי העבירה המיוחסת לעורר מקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3)... על רקע מסוכנות זו, לא ישוחררו, ברגיל, המעורבים בעבירות סמים שלא לשימוש עצמי לחלופת מעצר, שכן קיים קושי ליתן אומן במי שהפיצו את בשורת הסמים בעבור בצע כסף, כי לא ישובו לעיסוקם זה, אם רק יתאפשר להם, ואפילו הם יורחקו ממקום משכנם הקבוע ויוטלו עליהם תנאים מגבילים..." (בש"פ 8711/11 אמיר כתריאל נ' מ"י (4.12.11), פסקה 6).

9. בעניינו של המשיב, השאלה הצריכה עיון היא האם מלכתחילה, נמצא עניינו בגדרם של אותם חריגים לכלל שהותווה בהלכה הפסוקה לפיו על דרך הכלל לא ישוחררו נאשמים בעבירות של סחר בסמים מסוכנים.

10. מקום שמדובר בשתי עסקאות סמים שבוצעו בהפרש של כחודשיים זו מזו, יש בכך בכדי ללמד על עיסוק בסחר בסמים, ולא על מאורע חד פעמי ויוצא דופן.

11. כעולה מהתסקיר, המשיב נמצא במצב של התדרדרות והעמקת מעורבות שולית. המשיב מעורה בחברה שולית מגיל צעיר, מנהל אורח חיים שולי, והמשיב הינו אדם נגרר אימפולסיבי, הנוטה לפעול לצורך סיפוק צרכיו המידיים, בעל צרכי שייכות וביטחון לא מסופקים, הנוטה לרצות את האחר, בקשריו החברתיים.

12. שירות המבחן התרשם כי למשיב קושי בהצבת גבולות פנימיים וקבלת גבולות חיצוניים להתנהגותו.

13. כאמור, שירות המבחן ציין כי חלופה ביתית לא תוכל לסכון בעניינו של המשיב, נוכח רמת הסיכון הגבוהה, והמליץ על דחיית הדיון על מנת לבחון אפשרות שילוב המשיב בקהילה טיפולית.

14. הכלל שהותווה בהלכה הפסוקה הוא, כי השלב המתאים להפניה לטיפול של גמילה מסמים, הוא שלב גזירת הדין, וככלל: "הכלל הוא, כי שקילת הליכי טיפול וגמילה מסמים מקומה בשלב גזירת העונש וריצויו, ושלב מעצרו של נאשם, אינו השלב הראוי לבחינת אפשרות השתלבותו בתהליך גמילה, אלא בנסיבות חריגות" (בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' אשר סויסה [פורסם במאגרים] והפסיקה המצוטטת בו).

בבש"פ סויסה הנ"ל, ציין בית המשפט העליון כי אכן ישנם מקרים המצדיקים החרגה מן הכלל, תוך התוויית מספר תבחינים לעניין זה ובהם השאלה האם הנאשם החל כבר בהליך גמילה עוד טרם מעצרו, סיכויי הצלחת הטיפול, גילו של הנאשם והזדמנויות שניתנו לו בעבר, סוג העבירות המיוחסות לנאשם, עברו הפלילי של הנאשם, האם יש בחלופת הגמילה כדי לאיין או להקהות את עילת המעצר, ותבחינים נוספים.

לאחר התוויית אותם תבחינים הדגיש שוב בית המשפט העליון בבש"פ סויה: "אסגור מעגל ואחזור ואזכיר כי הכלל הוא ששלב המעצר אינו השלב הראוי לבחינת טיפול גמילה. משקלם של השיקולים שזכרו לעיל, אינו זהה, הם לא מתיימרים להוות רשימה סדורה... ...וכל מקרה יש לבחון לגופו...".

בבש"פ 8806/13 מדינת ישראל נ' יונתן זכאים [טרם פורסם]. שם ציין בית המשפט העליון: "נקודת המוצא לדיונו מעוגנת בהלכה הפסוקה, לפיה אין לאשר, ככלל, השתלבותו של נאשם בתהליך טיפולי-שיקומי בתקופת המעצר, אלא במקרים חריגים ומיוחדים, שכן השלב המתאים לשיקומו של הנאשם הוא בשלב שלאחר גזירת עונשו...".

בית המשפט העליון, בהחלטתו מיום 19.1.2014, התייחס לקריטריונים שהותוו בבש"פ סויה, אשר הראשון שבהם הוא כי הנאשם החל בהליך גמילה עוד טרם ביצע את העבירה שבגינה נעצר, וציין לעניין זה: "אבקש להבהיר, כי לטעמי, התנאי הראשון הינו בעל מעמד הבכורה, ורק בנסיבות מיוחדות וחריגות, ניתן יהא להסתפק בהצטרבותם של שני התנאים האחרים".

בבש"פ 171/11 ליאור איתן נ' מדינת ישראל [לא פורסם], שב בית המשפט העליון, וציין: "הכלל שהתגבש בפסיקתנו מורה כי שלב המעצר עד תום ההליכים, אינו השלב המתאים להשתלבות בטיפול גמילה. ניתן לחרוג מכלל זה, מקום שבו הנאשם החל בהליך גמילה עוד בטרם ביצע את העבירה שבגינה נעצר, כאשר פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הינו גבוה, וכאשר יש בהליך שכזה, כדי לספק מענה ראוי למסוכנות הנשקפת מן הנאשם".

15. מן המקובץ עולה, כי גם אם בית המשפט יתרשם כי עניינו של המשיב נמצא בגדרם של אותו חריגים לכלל שהותווה בהלכה הפסוקה ביחס לאפשרות שחרור לחלופת מעצר בעבירות של סחר בסמים, הרי שגם ביחס להליך טיפולי, על בית המשפט להתרשם אם עניינו של המשיב נמצא בגדר החריגים לכלל שהותווה בהלכה הפסוקה לעניין זה.

16. כאמור, שלושת התנאים הבסיסיים להחרגת עניינו של המשיב, דורשים תחילת טיפול עוד טרם המעצר, בחינת סיכויי הטיפול, ושאלת המסוכנות.

17. בעניינו של המשיב, נוכח העבירות המיוחסות לו ונוכח העובדה שבוצעו בהיותו משוחרר בערובה בהליך אחר (לאחר ששוחרר לחלופת מעצר) הרי שהמסוכנות גבוהה במיוחד חרף גילו הצעיר.

18. ביחס לשאלה האם המשיב החל טיפול עוד טרם המעצר, וביחס לסיכויי הטיפול, עיון בתסקיר מלמד, כי המשיב הופנה לשירות המבחן לנוער בעבר, נעשו ניסיונות להפנותו לטיפול בקהילה ושירות המבחן נתקל בחוסר היענות מצד המשיב.

19. כעולה מהתסקיר, לאחר שהמשיב נעצר במסגרת ההליך המתנהל בבית המשפט המחוזי, המשיב שוחרר לחלופת מעצר בהוסטל "השיטה", שם שהה כחצי שנה, ואז הועבר למסגרת טיפולית הקרויה: "כנף של אהבה", שם שהה כ- 5 חודשים.
20. שירות המבחן ציין כי תפקודו של המשיב באותה מסגרת היה לא יציב, וכי בהמשך המשיב יצא לחופשה, וסירב לחזור למסגרת הטיפולית.
21. לאחר סירובו לחזור לאותה מסגרת טיפולית, נעשה ניסיון לשלבו בקבוצה לשליטה בכעסים באשקלון, אך לאחר מפגש אחד נשר המשיב.
22. בתסקיר האחרון שהוגש במסגרת ההליך בבית המשפט המחוזי, ציין שירות המבחן כי המשיב זקוק להמשך מעורבות טיפולית, במסגרת "כנף של אהבה", אך על רקע העדר מוטיבציה לטיפול והעדר שיתוף פעולה של המשיב עם שירות המבחן לנוער, לא ניתן להמשיך ולשלבו.
23. גם לאחר מעצרו הנוכחי, בחן שירות המבחן עם המשיב אפשרות שילובו בהליך טיפולי. שירות המבחן ציין כי תחילה הביע המשיב אמביוולנטיות, ביחס לאפשרות שילובו בהליך טיפולי, ורק בשלב מאוחר יותר, שינה עמדתו לעניין זה.
24. ביחס לסיכויי הטיפול - ציין שירות המבחן כי נוכח כשלונות ניסיונות הטיפול במשיב בעבר הקרוב, נוכח סירובו להמשיך בטיפול שהוצע לו בשירות המבחן לנוער עובר למעצרו הנוכחי, שירות המבחן הביע ספק ביחס ליכולתו של המשיב להתגייס לטיפול לאורך זמן ולהתמיד, ובנוסף ציין שירות המבחן כי ישנה אי בהירות ביחס לשאלה האם המוטיבציה שהחל המשיב לבטא בשלב זה להתגייס לטיפול הינה חיצונית, והאם מטרתה היא קידום שחרורו מהמעצר בלבד.
25. כאמור לעיל, מהתסקיר עולה כי לא רק שהמשיב לא היה בעיצומו של הליך טיפולי עובר למעצרו, אלא שהלכה למעשה, המשיב סירב לשתף פעולה עם שירות המבחן לנוער בהליך טיפולי שהוצע לו, וסירב לקבל הצעות טיפוליות, לאחר שמוקדם יותר, הפסיק המשיב הליך טיפולי בו היה נתון.
26. בנוסף, עולה מהתסקיר, כי סיכויי הטיפול אינם גבוהים, מקום ששירות המבחן עצמו, הביע ספק ביחס לכך.
27. בנסיבות אלו, דומה כי עניינו של המשיב אינו עונה לאף אחד משלושת התנאים שנקבעו בהלכה הפסוקה, ביחס לאפשרות החרגת עניינו מהכלל שהותווה בהלכה הפסוקה, ביחס להליך טיפולי במסגרת המעצר, קל וחומר מקום שמלכתחילה, נוכח העבירות המיוחסות לו ההלכה הפסוקה היא כי

רק במקרים חריגים תסכון חלופת מעצר.

28. לאור האמור לעיל, ומקום שבו עולה מהתסקיר כי הסיבה היחידה לאותה המלצה חלופית נובעת מגילו הצעיר, והרצון למנף את ההליך המשפטי, דומה כי נוכח המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המשיב ובהינתן העבירות המיוחסות לו, חרף גילו הצעיר, אין מקום להיעתר להמלצה זו, ולאור ההמלצה החלופית של שירות המבחן, ולאור האמור לעיל, אני מורה על מעצר המשיב עד לסיום ההליכים כנגדו.

ניתנה והודעה היום כ"ב אייר תשע"ה, 11/05/2015 במעמד הנוכחים.

יואב עטר, שופט